

Nr 709

Av herr **Schmidt m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 143, med förslag till lag om räntereglering och emissionskontroll (ränteregleringslag).*

(Lika lydande med motion nr 864 i Andra kammaren)

I proposition nr 143 framlägges förslag till ny beredskapslag om räntereglering och emissionskontroll. Den föreslagna lagen är avsedd att ersätta lagen den 7 december 1951 om räntereglering m. m., vilken vid flera tillfällen förlängts och nu gäller till och med den 30 juni 1962. Syftet med den tidigare lagstiftningen har varit att hålla tillbaka räntestegringstendenser och trygga kreditförsörjningen till bostadsbyggandet och den statliga upplåningen. Denna lagstiftning har aldrig tillämpats. Det har visat sig möjligt för riksbanken att utan tillgripande av tvångsåtgärder få till stånd verk samma överenskommelser med kreditinstituten om både utlåning och räntesättning.

Läget på kreditmarknaden är nu ett helt annat än vid tillkomsten av ränteregleringslagen. Den av regeringen tidigare förda penningpolitiken, i vilken ränteregleringslagen ingick som en integrerande del, har i allt väsentligt övergivits. Tecken tyder på att kapitalmarknaden håller på att glida in i en ny utvecklingsfas. Med stöd av sparfrämjande åtgärder av skilda slag kan den tidigare bristen på långfristigt kapital övervinnas och balans nås mellan tillgång och efterfrågan på långa krediter.

En fungerande fri kapitalmarknad bör således vara det omedelbara målet för den samlade ekonomiska politiken. Detta ligger även i linje med de synpunkter på prioritetsproblemen som stabiliseringsutredningen anfört i sitt betänkande "Mål och medel i stabiliseringspolitiken". Utredningen anser att prioritering av vissa kredittyper genom regleringsåtgärder medför så betydande nackdelar, att nu förekommande prioriteringsarrangemang bör successivt avvecklas.

Mot denna bakgrund förefaller det opåkallat att ånyo förlänga lagstiftningen om räntereglering. I fråga om balansrubbnings av tillfällig och snabbt övergående natur torde riksbanken, utan att behöva tillgripa tvångsåtgärder, liksom tidigare kunna räkna med stöd och medverkan från kreditinstitutens sida för att förebygga brådstörtade räntehöjningar. Vi delar således stabiliseringsutredningens uppfattning, att lagen om räntereglering bör kunna avskaffas.

Utvecklingen på kapitalmarknaden talar även mot en lagstiftning om

emissionskontroll. Med hänsyn till den förbättrade balans på den långa marknaden som man — under förutsättning att den ekonomiska politiken lägges till rätta härför — kan räkna med i fortsättningen bör prövningen av marknadsutrymmet kunna återföras från riksbanken till affärsbankerna. De avvägningsproblem som kan tänkas uppkomma under en viss övergångstid bör kunna lösas genom överläggningar mellan riksbanken och affärsbankerna.

Aberopande det ovan anförda hemställer vi,
att riksdagen måtte avslå proposition nr 143 med förslag
till lag om räntereglering och emissionskontroll.

Stockholm den 25 april 1962

Carl S:son Schmidt

Gustaf Henry Hansson Yngve Holmberg Stig Stefanson
